

Referans:

Atalay, M. C., & Gürses, B. (2017). Yükseköğretim sanat eğitiminde posta sanatı uygulamaları [Applications of mail art in higher education of art]. In Cumhuriyetin ışığında yükseköğretimde sanat eğitimi uluslararası sempozyumu: Sempozyum bildirisi kitabı (pp. 623-636). Gazi Üniversitesi.

YÜKSEKÖĞRETİM SANAT EĞİTİMİNDE POSTA SANATI UYGULAMALARI

APPLICATIONS OF MAIL ART IN HIGHER EDUCATION OF ART

Mustafa Cevat ATALAY ¹

Bigge GÜRSES ²

ÖZET

623

Bu araştırmanın amacı sanat eğitiminde yaratıcı bir takım süreçler sonucunda ortaya çıkan günümüz Posta Sanatı'nın, sanat eğitimi sürecinde hangi nedenlerle öğretilmesi gerektiğini açıklamak ve öğretim süreci hakkında önerilerde bulunmaktır.

Günümüzde internet ve posta ağının bileşkesinin birçok imkânını kullanan Posta Sanatı, herhangi bir fiziksel ve sosyal sınırlama olmadan, küresel olarak, yaygınlaşmakta ve gelişmektedir.

Posta Sanatı'nın yönelimi, sanat üretmek isteyen herkes için uygun bir zemin oluşturmaktadır. Kendi içinde nadiren yazılı kuralları olan Posta Sanatı'nın özünü de var eden paylaşma, yaratıcılık, hediye etme, buluş yapma, kes yap, atık malzemeden yararlanma vb. gibi imkânları vardır. Ayrıca dünyanın herhangi bir yerine kolay transfer edilebilmesi de önemlidir.

Sanatçının işinde buluşan yaratıcılık, herhangi bir sınırlama olmadan özgün bir biçimde sanatçılarla ve izleyenlerle buluşmakta ve bu sayede sanatın amaçlarından olan, insanın duygu ve düşüncelerini paylaşma ortamları oluşmaktadır.

1 Doç. Dr., Namık Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Resim Bölümü, otantikresim@gmail.com

2 Arş. Gör., Namık Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Resim Bölümü, bigegurses@gmail.com

Sanat eğitiminde Posta Sanatı'nın kullanılması ve öğretilmesinin çıktıkları değerlendirildiğinde, öğrencilerin sanatsal yaratıcılıklarının geliştiği, eserlerini sergileyebilecekleri yeni fırsatlar yakalayabildikleri, uluslararası sanat ağında yeni sanatçılarla tanıştıkları ve kendi sergi projelerini yapabilecekleri görülmüştür.

Bu araştırmada yöntem olarak gözlem metodu tercih edilmiştir. Bunun için öncelikle Namık Kemal Üniversitesi'nde sanat eğitimi alan öğrencilerle bir çalıştay yapılmıştır. Çalıştay gözlemleri, üretilen işler ve literatür üzerinden veri analizi yapılmıştır.

Sonuç olarak, sanat eğitimi sürecinde Posta Sanatı öğretimi ile yapılan işler incelendiğinde öğrencilerde yaratıcılık imkânlarının arttığı, farklı sanatsal deneyimler ile sanat ve estetik yönlerinin geliştiği söylenebilir. Bu nedenlerle Posta Sanatı'nın, sanat eğitiminde çeşitli şekillerde öğretilmesi ve uygulanması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Sanat eğitimi, Posta Sanatı, Yaratıcılık

ABSTRACT

The purpose of this study is to clarify the necessity of teaching Mail Art which shows up during some creative process in art education, why it should be taught at schools and recommendations about its teaching process.

In our day, Mail Art which uses many possibilities of internet and postal web intersection, without any physical and social limitation, globally becomes widespread and improves.

The tendency of Mail Art provides an appropriate basis for anyone who wants to make art. Mail Art which has seldom rules in itself, has been into existence and has opportunities as sharing, creativity, donating, inventing, cut collage, utilization of waste materials etc. Its ability to be transferred to any place on earth is also important.

Creativity which meets at the artist's work, without any limitations in a unique way which meets with artists and audiences, so that places for sharing emotions and thoughts are created.

When the outcomes of using Mail Art in art education are evaluated, it can be seen that the artistic creativity of the students are improved, they take new opportunities to exhibit their works, meet new artists from the international art network and be able to carry out their own exhibition projects.

At this study observation method used as a research technique. For this, firstly a workshop has been made with the students who take artistic education at Namık Kemal University. Data analysis is made through workshop observations, produced works and literature research.

Consequently, when the works made by Mail Art education produced during art education process are examined, it has been seen that the creativity potentiality is increased and with different artistic experiences their artistic and aesthetical sides are improved. For these reasons it may be suggested that Mail Art can be

applied and taught by various ways.

Keywords: Art Education, Mail Art, Creativity.

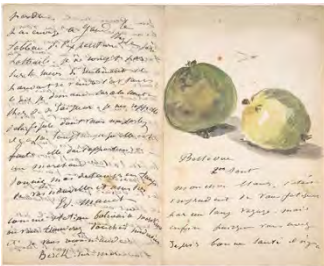
1. GİRİŞ

1. 1. Posta Sanatı

İlk Posta Sanatı'nın Kleopatra ile Sezar arasında gerçekleştiği düşünülmektedir. Bununla beraber, yapılan yeni arkeolojik araştırmalarla birlikte Posta Sanatı'nın daha erken dönemlerden başlamış olabileceği düşünülmektedir.

Sanatçıların tam olarak ne zaman haberleşme sanatı üzerine yoğunlaştığını kestirmek kolay değildir (Friedman, 1995). Ancak Posta Sanatı'nın posta pulu üretilmeye başladıktan sonra oluştuğunu varsaymak daha doğrudur.

Posta Sanatı'nın amacı, obje ve fikirlerin değiş tokuşudur. Posta Sanatı yıllar içerisinde gelişmiş, devamlı değişen bir fenomen olduğu için tam olarak bir tanımı bulunmamaktadır. Her bir artist kendi pratiğini farklı şekilde ifade etmektedir. Posta Sanatı özelden kamuya açılmış bir uygulama olduğundan tarihçiler de Posta Sanatı sergileriyle desteklenen kavramsal gücün üzerinde durmuşlardır (Dunkin-Hubby, 2016). Posta Sanatı kısaca posta servisinde yararlanan bir sanattır ya da bir başka deyişle sanatçının posta pulları gibi posta ile ilgili ürün ve aparatlarla ilişkili olarak şekillendirdiği bir sanattır (Phillpot, 1995). Haberleşme sanatı ve Posta Sanatı ile benzerlik gösterebilen çeşitli sanat formları vardır bunlar geleneksellik ve yollanış anlamında birbirlerine benzemektedirler (Friedman, 1995).

Resim 1. Eduard Manet

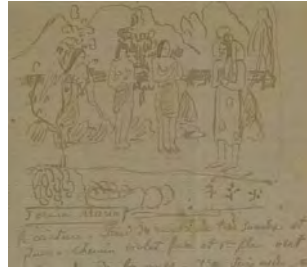
Resim 2. Jacques Prévert

Resim 3. Victor Hugo

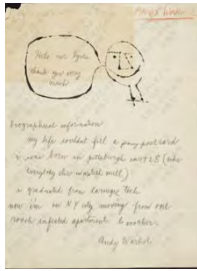
Resim 4. Franz Marc

Resim 5. Paul Gauguin

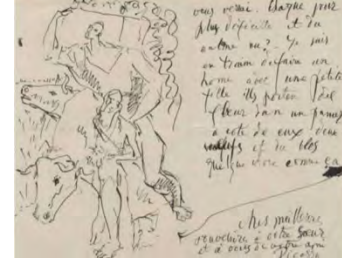
Resim 6. Van Gogh

Resim 7. Andy Warhol

Resim 8. Francis Picabia

Resim 9. Pablo Picasso

Resim 10. Marcel Duchamp

Resim 11. Paul Klee

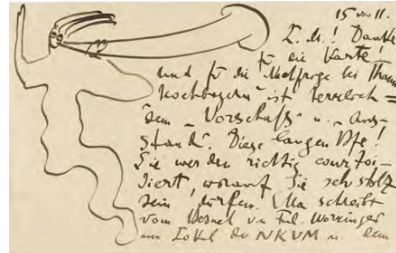
Resim 12. Giacomo Balla

Resim 13. Henri Matisse

Resim 14. Joan Miro

Resim 15. Wassily Kandinsky

Resim 16. Bedri Rahmi Eyüboğlu

Resim 17. Bedri Rahmi Eyüboğlu

Resim 18. Abidin Dino

Posta Sanatı birçok sanatçı tarafından daha önce de gerçekleştirilmiştir. Bu sanatı üretenler arasında birinci sırayı resim sanatına yeteneği olanlar olarak görebiliriz. Aynı zamanda mektuplarında bu sanatı bir şekilde ifade aracı olarak kullananlar arasında birçok düşünür ve yazara da sıklıkla rastlayabiliriz.

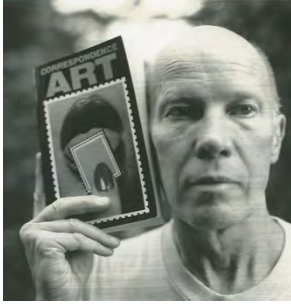
1. 2. Posta Sanatı'nın Yakın Geçmişi

Posta Sanatı dünyanın çeşitli yerlerinde neredeyse aynı anda, 50'ler ve 60'ların başında, organize ve bilinçli bir sanat hareketi olarak ortaya çıkmıştır. Ancak, kökleri daha önce bazı avangart hareketlerin oluşturduğu yıllara rastlamaktadır (www.atisma.com/aspects.htm). Örneğin, Fütüristler'in yüzyılın başlarında Posta Sanatı çalışmalarını sanat aracı olarak kullanmaya başladığı görülebilmektedir.

1950'lerin sonlarına doğru üç önemli haberleşme sanatı şekil almaya başlamıştır. Kuzey Amerika'da New York Haberleşme Okulu, Ray Johnson eşliğinde ilk adımlarını atmaya başlamıştır (Friedman, 1995). Çoğu durumda Ray Johnson Posta Sanatı'nın babası ve aynı zamanda büyükbabası olarak anılmıştır (Phillpot, 1995).³ Johnson Posta Sanatı'nda bilinen ilk ağı kurması nedeniyle öncü posta sanatçısı olarak kabul edilmektedir.

Ray Johnson örneği ve efsanesi gerçek bir Posta Sanatı uygulayıcıları patlamasını tetikleyerek sanat ve diğer disiplinlerdeki öncülerde olduğu gibi, gerisinde bir akademi bırakmıştır. Sıra dışı olan bu akademi bir isme ya da sabit bir üyeliğe sahip değildir, herkese açık ve uluslararasıdır. Fakat akademilerin kurallara ihtiyacı vardır. Bu sebeple akademinin kamu manifestosunun prensibi, Posta Sanatı sergileri standart çalışma prosedürlerine göre yürütülmektedir. Herkes bu şekilde bir sanat sergisini duyurabilir, organize edebilir ve bir tema üzerinde karar kılabilir. Fakat teslim edilen her iş sergilenmelidir ve her katılımcıya, bu ister basit bir kontrol listesi olsun ister adres listesi, katalog ya da broşür ile birlikte tüm serginin bir kaydı ulaşmak zorundadır (Phillpot, 1995).

³ Çeşitli kökenleri bulunan Posta Sanatının, sıklıkla zikredilen ana figürlerinden biri Amerikalı artist Ray Johnson'dır. Bunun sebebi 1960'larda New York Correspondence School (NYCS) adında aslında okul ya da bir klüp olmayan Johnson'ın kendi işlerini posta yoluyla göndermeyi seçtiği bireysel artistlerden oluşan bir topluluk kurması. Aynı zamanlarda Fluxus adı altında ve George Maciunas önderliğinde enternasyonal bir artist topluluğu da postayı fikir ve işlerini değiş tokuş yapmak için kullanarak faaliyet göstermekteydi. Bu şekilde artistlerin posta ile iş üretip değiş tokuş etmesi Posta Sanatı ağı fikrini oluşturdu. Bu, e-mail gibi ucuz ve etkili iletişim yöntemlerinden önceki zaman için özellikle etkili bir fikirdi. Hem Johnson hem Fluxus Posta Sanatı pratiği ve tarihi içerisinde kavramsal, biçimsel ve malzeme temelli olarak yenilikçilerdir. Posta Sanatına katkıları, özellikle zanaatı kullanışları/reddedışleri ve mail art pratiği için kavramsal bir çerçeve oluşturmaları ile mail art tarihinde özellikle önemliler (Dunkin-Hubby, 2016).

Resim 19. Ray Johnson**Resim 20. Ray Johnson****Resim 21. Ray Johnson**

Fluxus günlük yaşam ile modern sanat arasındaki uçurumu kaldırarak sanatın daha fazla anlaşılmasını istemiştir. Fluxus'un bu sanata ve Posta Sanatı'na bir sonraki katkısı, postayı daha çok keşfetmek ve tanımakla birlikte bunun bir iletişim aracı olarak kullanımıyla şekillenmiştir. Bu proje üç aşamadan oluşmuştur. İlki iletişim, ikincisi sergileme, üçüncüsü basım yayımdır (Friedman, 1995). "Modern sanat ve günlük yaşam arasındaki uçurumu kapatmak isteyen Fluxus sanatçıları birey olarak sanatçıya gereğinden fazla değer verildiğine inanmış ve kendini ifade etmeyi hedefleyen sanat yerine, maddi dünya ve toplumsal sorunlarla ilişkili politik sanatı savunmuşlardır." (Farting, 2012, s.513).

Fluxus'un manifestosu Posta Sanatı ağı için güçlü bir temel oluştururken, Johnson'un Whitney'deki NYCS Posta Sanatı sergileri için temel formatın ne olabileceği hakkında örnek oluşturmuştur ve bunun sonucunda Posta Sanatı pratiğinin kamu yüzü olmuştur. Johnson gerçekleştirdiği işlerde genellikle kendisinin çeşitli çizgi film karikatürlerini kullanmıştır. Buna karşın Fluxus Posta Sanatı ise, Fluxus posta siparişi (mail order catalog) katalogları üzerinden üretilen ve satılan kitleri ile gerçekleşmiştir...1963 yılında yayımlanan Fluxus, manifestosunda tüm insanlar tarafından anlaşılabilen bir sanatı savunur. Sanatı sadece eleştirmenler, sanatseverler ve profesyoneller anlamamalıdır. Johnson'un Posta Sanatı da sanat dünyasına karşı bir duruş sergilemektedir. Posta Sanatı'nı çok ciddi bir sanat türü olarak görür ve ticarileşmiş sanatın bir parodisi olarak davranır(Dunkin-Hubby, 2016).

Fluxus akımı sanatçıları grubu Posta Sanatı'nın potansiyelinin dünyayı sarabilecek bir sistem olduğunu ilk anlayanlardandır. Bu sanat açıktır ve her yere gidebilmektedir. Direkt olarak sanatçı tarafından oluşturulması ve gönderilmesi ucuzdur... Posta aracılığıyla ulaşılabilirliğin olması halka açık bir gizliliğin de garantisini oluşturmaktadır. Bu yüzden ilk Fluxus posta üzerinden değiş tokuşları daha çok bir telefonlaşma süreci gibi olmuştur. Umumi bir ağ kullanmışlardır fakat yayınlamamışlardır. O dönemde kullanılan postaların en büyüğü bir tür azınlığa gönderim gibidir. George Maciunas'ın planlama mektubu postaları ve posta ile sipariş verilen Fluxus dükkânlarıdır (Friedman, 1995). Bu kitleri üretebilmek için Maciunas kendi Fluxus sanatçı ağını arayıp çağırarak onlara mektup aracılığı ile yeni işleri hakkında fikirler yollamıştır. Daha sonra bunları çoklu üretim amacıyla prototipler haline getirmiştir (Dunkin-Hubby, 2016).

İlk karşılıklı haberleşme sanatı döneminde bireysel ve karşılıklı ifadelere yer verilmiştir. Böylelikle sanatçılar arasında doğal bir yayılma göstermiştir. Tarih ve gelenekler Ray Johnson'u bu noktada merkez

figür olarak görmektedir. Çünkü kendisi tamamen bu sanatla birlikte var olmuş ve kendisini bu sanata mal etmiş bir kişidir. Ken Friedman’a göre Posta Sanatı’nın dört dönemi vardır. İlki özel dönemdir. Bu dönem 1950’lerin başından 1960’ların ortalarına kadar sürmüştür. Gönderilen postaların türlerine göre karakteristik gösterir ve günümüzde hala bu dönemin etkileri görülebilmektedir (Friedman, 1995).

İkinci dönem Fluxus akımının Posta Sanatı’nı halka açmasıyla başlamıştır. “Başka Bir Şey Haber Mektubu” ile başlar. Bu şekilde postada projeler ve deneysellikle özel ve radikal bir etkileşim sürecine girilmiştir. Bu konuda yapılmış en büyük projeler “Bir Sene Bir Adam Şovu”, “Çalışma Aşamasında” ve “Omala Akış Sistemleri” olmuştur. Bu projeler ikinci dönemin deneyselliğini üste taşıyarak üçüncü döneme yol açmıştır (Friedman, 1995).

Üçüncü dönemin çıkışında Tom Albright’ın katkıları büyük yer kaplar. Posta Sanatı’nı olabildiğince geniş bir kitleye yayılmasındaki etkisi hesaplanamayacak kadar çoktur. Firendman’ın ortaya koyduğu kendi şovları da bu konuda uluslararası yayılmaya sebep olmuştur (Friedman, 1995). Friedman kendisini Posta Sanatı sürecinin ilk evresinin sonlarına doğru görmektedir. O sıralarda Ray Johnson daha az kişiyle iletişime geçmektedir. Bu kişiler zaten birbirleriyle bağlantılılardır ve Ray tarafından tanıtılmışlardır. O zamanlarda Fluxus ağı küçüktür. Dördüncü aşamada ise, Posta Sanatı artık günümüzdeki konumunu almıştır. Tüm dünya sanatçılarının bu yolla iletişimi sağlanmış ve sonsuz bir zincir oluşmuştur (Friedman, 1995). 1950’lerin ortalarında Johnson daha sonraları Posta Sanatı adıyla anılacak bir sanat oluşturmaya başlamıştır. Kolajdan ve iletişimden çok etkilenilmiştir. Johnson birçok sanatçıyı, sanat tarihçisini, sanat duayenini ve New York sanat çevresinin insanlarını ve ünlü kişilikleri de kendi telefon defterinde bir arada toplamaya başlamıştır. Daha sonra bu listeyi posta ağı için kullanmıştır. Bu listeyle onları da aslında kendi aralarında samimi bir ağ oluşturmalarını sağlayarak kendi sanat performansının parçaları olarak oluşturmuştur (Gangadharan, 2009).

Fikirlerin ve sanat ürünlerinin dünyada dolaşımı için en uygun araç Posta Sanatı olarak kabul edilmiştir, ihtiyaca rahatlıkla cevap verebilmek ve gezegenin en ücra köşelerinde posta merkezlerine aktif olarak iş gönderebilmek mümkündür. Sanatçılar için postanın ulaştırılması önemlidir ve diğer insanlara ulaştırma yanında olumlu bir etkileri bulunmaktadır. Mükemmel organize olmuş bir sistem olan Posta Sanatı aynı zamanda soğuk savaş döneminin iyi bir transfer aracı olmuştur.

1950-60’larda Posta Sanatı New York’ta bulunan yüzlerce sanatçının sadece bir sanatçıya yani Roy Johnson’a gönderdiği postalardan oluşan bir sanatsal eylemdir. Johnson hem obje hem de deney olabilen bir sanat formu geliştirmiştir. Johnson’un işlerine katkıda bulunanlar sanki onun işlerini tüketenler ve aynı zamanda üretenler gibi bir rol üstlenmişlerdir. O buna bir ağ demese de Johnson bu fikri insanlarda uyandırmıştır ve katılımcıları Posta Sanatı ağı ile eşitleyerek yapılandırmıştır (Gangadharan, 2009). Johnson daha çok sembolik bir değişim oluşturmuştur. Fakat aynı zamanda birikim ve sahip olma tutkusu da üstün gelmiştir. Uzun süredir görüştüğü arkadaşı olan arşivci yazar William S. Wilson, Johnson’un sanatının gelip geçici olduğunu kabullenmenin zor olduğunu, işleri alan kişinin onları alıp koruması ve

kendileri için saklaması ya da herkesle paylaşma gerekliliği konusunda gelen işleri çok özel objeler gibi görmek yerine, daha çok havai fişekler gibi algılamaktadır. Eğer kendi Posta Sanatı buharlaşıp yok olursa ortaya çıkan bu boşluk yeni posta sanatlarının yerlerini alması için oluşur. Tüm postalar çok eskiyene kadar yenilerini almamaktadır (Kusina, 2005). 1970'lerde Posta Sanatı çok etkili bir hareket halini almıştır. Tüm dünyadan sanatçıların ilgisini çekmiştir. 1970 ve 1980'lerde açılan sergilerin sayıları git gide artmıştır. Bir Posta Sanatı sergisi en çok 20. 000 işle katılım bulabilmiştir ve tek bir sergiyi bir posta sanatçısı tüm gelen işleri dokümantasyonuna katarak oluşturur. Genel olarak herhangi bir Posta Sanatı organizasyonuna ortalama 200 sanatçı katılmaktadır. Katılımcılar sadece ABD'den değil, İzlanda, Yeni Zelanda, Polonya, Güney Afrika, Venezuela, ve daha bunun gibi bir çok ülkeden olmuştur. Posta Sanatı konulu basım yayım grupları da vardır. Bu konuda tutkulu takipçileri oluşmuştur. Posta Sanatı dergileri genellikle kesme yapıştırma kolaj gibi tekniklerde oluşturulmaktadır ve bu durum 1980'lerin magazin ruhuna etki etmiştir (Gangadharan, 2009).

20. yüzyıl başlarında Dada, Fütürist ve Sürrealist akımlar sosyal iletişim, sanat ve teknoloji arasında oluşum göstermiş olmalarına rağmen, 1950'ler Posta Sanatı'nı bu fikirler içinde biricik olma ihtimaline sürüklemiştir. Çağdaş endişeler ile devlet tabanlı teknoloji bilgileri eşliğinde ilk Posta Sanatı hareketleri Ray Johnson tarafından ileri sürülmüştür. Posta Sanatı tarihindeki bu an sanatsal ve teknolojik sosyal çevre arasındaki dönemi ifade etmektedir (Gangadharan, 2009).

1. 3. Posta Sanatı ve iletişim

Posta Sanatı'nın esası birebir iletişimdir. Ray Johnson ve diğer adanmış Posta Sanatı sanatçıları bu sanatın özünü oluşturmaktadırlar. Fakat iletişimin ve çağdaş sanatın normlarını etkili bir şekilde sorgulayan bu basit ve temel form Ray Johnson tarafından çok yaratıcı ve kendine has bir şekilde kullanılmıştır. Bire bir arkadaşına ya da akrabaya mektup yazıldığında mektupla birlikte kendi düşüncülerini hediye etmektedir. Birisi Ray Johnson'dan Posta Sanatı teslim aldığı anda aynı zamanda bir sanat hediyesi de almaktadır. Hediye veya hediye değişimine dayalı devam eden bu uygulama yirminci yüzyılın sonlarında, gelişmiş ülkelerde oldukça sıra dışıdır. Bu uygulama sayesinde günümüzdeki sanatın değerini belirleyen kamuya mal olma ve fiyat etiketine bağlılık geleneği çöküntüye uğramıştır... Ray Johnson'ın pratiği - kendi işlerinde ifade edildiği gibi; birebir iletişim fikri, neyin fiziksel olarak orijinal olduğunun konu dışılığı, iş birliği, hediye, posta akışı içerisine sanatı dökmek - en güncel sanat uygulamalarına sadece bir alternatif olmanın yanı sıra, dolaylı yolla batı sanatının makineleşmesini sorgulayan bir sanat görüşü kazandırmıştır. Aslında böyle bir tutumun diğer edebi olmayan kültürlerin pratikleriyle, arkadaş canlısı posta çalışanları ve kopyalama teknolojileri dışında, daha fazla ortak noktası vardır (Phillpot, 1995).

1. 4. Posta Sanatı ifade araçları

Posta Sanatı'nda iş üreten sanatçılar birçok farklı malzemeyle çalışmaktadır. Resim, metin, ses ve jestlerin ifade edilebildiği bütün araçlarla Posta Sanatı yapılabilir. Uygulama yönteminin estetik bileşeni yaratıcılığı

ifade edebilmek için bir gerekliliktir. Çıkartmalar, resimler, kartpostal, lastik pullar, kompozisyon ya da direkt iş haline getirilmiş zarflar, ambalajsız postalar (örneğin sadece bir nesnenin posta işi olarak gönderilmesi), sanatçı pulları, telgraflar, gravür, fotoğraflar, fotokopi, şablonlar, kolajlar, sanat eserleri, ses ve video kasetleri, bilgisayar ve sahte pullar Posta Sanatı'nda kullanılabilen ifade araçlarıdır (www.atisma.com/aspects.html)

Dilin, işaretlerin, fikirlerin ve sembollerin aktarıldığı ana nokta iletişimidir. Bu bakımdan eğer projede bir kısıtlama yok ise, Posta Sanatı'nın malzemesi önemli değildir. Hemen hemen her araç ifade aracı olabilir. Kokular, çizimler, basılı materyaller, filmler, slaytlar, notlar, çıkartmalar, etiketler, mikrofilm sayaçlar, sikkeler, rozetler, afişler vb. Tüm posta sanatçıları kendi ifade araçlarını, eğer tema zorlaması yok ise, özgürce seçebilirler. Kartpostallarda çeşitli kolajlar kullanılabilir. El yapımı kağıtlar, kitap sayfaları, sahte pullar, kitap işleri vb. (heykelsi kitaplar, delik kitaplar, akordeon kitaplar...) (www.mailart.be/initiation.html)

Resim 22. Moma Müze Posta Sanatı Arşivi

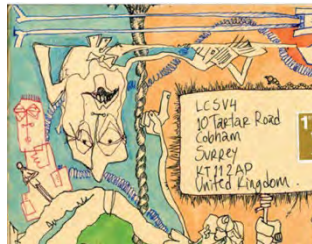
Resim 23. Giydirilmemiş Posta Sanatı

Resim 24. CD Üzerine Posta Sanatı

Resim 25. Michio Horikawa

Resim 26. Alex Amelia

Resim 27. Margaret Huber

Resim 28. Roysuke Cohen**Resim 29. Riitta Ikonen****Resim 30. Amy Deal**

2. YÖNTEM

632

Araştırmanın amacı, öğrencilerin Posta Sanatı çalışmalarında yaşadıkları deneyimlerdir. Buna göre, makalenin araştırma konusunu açıklayabilmek için süreç üçe bölünmüştür. Birinci bölümde öğrencilere daha önce hakkında bilgi sahibi olmadıkları Posta Sanatı çalıştay yapılmıştır. İkinci bölümde üniversite içinde bir uluslararası Posta Sanatı çalıştayın uygulamasında öğrenciler aktif olarak sergileme, sergi hazırlama, envanter geliştirme, sanatçılarla iletişim kurma, sergilemeye dair işlerin planlanması, düzenlenmesinde bulunarak aynı zamanda sergi için ürün de geliştirmişlerdir.

Bu süreçler tamamlandıktan sonra öğrencilerle birlikte Posta Sanatı'nın değerlendirmesi yapılmış, ilgili literatür ve gözlemlere bağlı olarak değerlendirme yapılmıştır.

2. 1. Çalıştayın Planlanması ve Uygulanması

Çalıştay ilgili izinler alındıktan sonra Namık Kemal Üniversitesi'nin Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden gönüllü olanlar davet edilerek yapılmıştır. Çalıştaya 25 öğrenci katılmıştır. Katılan bütün öğrenciler Resim Bölümü 1. Sınıf öğrencileridir. İkinci çalıştay Aydın Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü 1. sınıf öğrencilerinden gönüllü olanlarla yürütülmüştür. Çalıştayda Posta Sanatı ile ilgili bilgiler aktarılıp tartışmalar yapıldıktan sonra sanatçılara ait Posta Sanatı uygulamaları gösterilmiştir. Bu gösteri ve sunumun ardından öğrenciler Posta Sanatı çalışmalarını gerçekleştirmişlerdir.

Resim 31. Posta Sanatı Çalıştay Afişi

Resim 32. Posta Sanatı Çalıştay

Resim 33. Posta Sanatı Çalıştay

Resim 34. Posta Sanatı Çalıştay

Resim 35. Posta Sanatı Çalıştay

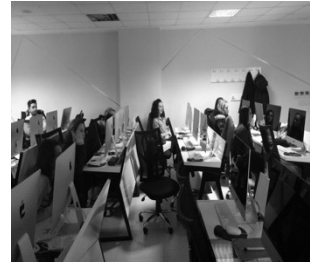
Resim 36. Posta Sanatı Çalıştay

Resim 37. Aydın Ü. Posta Sanatı Çalıştay

Resim 38. Aydın Ü. Posta Sanatı Çalıştay

Resim 39. Aydın Ü. Posta Sanatı Çalıştay

Aydın Üniversitesi'nde yapılan çalıştayda Posta Sanatı işleri yalnızca bilgisayar programlarında tasarlanmış daha sonra yazdırılmıştır.

1. Uluslararası Posta Sanatı (Mail Art) Bienali 2015 yılı, Kasım ayında ilan edilmiştir. Namık Kemal Üniversitesi himayesinde gerçekleştirilen etkinlikte, tema “Gelenek” olarak belirlenmiştir. İlgili izinlerin alınmasından sonra, çalışma planı dahilinde çalıştaya katılan gönüllü öğrencilerle bir web sitesi oluşturulmuştur. Görsel tasarımları tamamlanan Bienalin internet üzerinde ve sosyal medyada duyuruları yapılmıştır, resmi web sitesi de kurulan bienalin ifade aracı olan Posta Sanatı'nın Türkiye'de pek fazla bilinmediği ortaya çıkmıştır. Bu nedenle yöneltilen sorularla ilgili aydınlatıcı soru cevap bölümleri internet sitesinde ve sosyal medyada oluşturulmuştur. Bilgilerde, Posta Sanatı çalışmaları ve bu çalışmalarda istenen özellikler katılımcılara Türkçe ve İngilizce olarak açıklanmaya çalışılmıştır.

Resim 40. Posta Sanatı işlerin gelişi

Resim 41. Posta Sanatı Bienali Sosyal Medya

Resim 42. Posta Sanatı, öğrenciler envanter tutuyor

Resim 43. Posta Sanatı gelen işler ayrılıyor

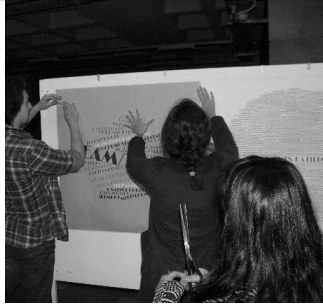
Resim 44. Posta Sanatı işler listeleniyor

Resim 45. Posta Sanatı işler açılıyor

Resim 46. Sergileme

Resim 47. Sergi görsellerinin hazırlanması

Resim 48. Serginin tamamlanması

Resim 49. Serginin hazırlanması

Resim 50. Bienal Sergisinin açılışı

Resim 51. Öğrenci ziyaretleri

Posta Sanatı Bienali'nin bilim sanat kurulunun da katılımlarıyla uluslararası sanat ağından da amacına uygun olarak sürekli duyurular yapılmıştır. Öğrencilerin, düzenleme kurulunun ve diğer gönüllülerin aktif olarak katıldığı bu sanatsal ağda, sanatçılar ve sanat eğitimcileri arasında iletişim oluşması amacı bulunmaktadır. Posta Sanatı Bienali'nin diğer aşamasında gönüllü öğrenciler sergi yerleştirebilme, yaptıkları tasarımları çıktı olarak alabilme, sergi görsellerini uygulayıp estetik olarak düzenleme işlemleri yanında, sergi açma deneyimleri ve nihayetinde iş başarma hazzını yaşamışlardır. Öğrenciler bütün etkinlikler tamamlandıktan

sonra da farklı Posta Sanatı çalışmalarına katılmışlardır.

3. SONUÇ

Posta Sanatı ülkemizde çok bilinmeyen bir görsel ifade aracıdır. Eğitim kademelerinde bu sanat türüyle ilgili sistemli bir öğretim yapıldığına dair bilgi bulunmamaktadır.

Sanat eğitimi alan öğrencilerin sergileme yapabilme, sergisini sunabilme, envanter gerçekleştirebilme, başkasının çalışmasına gerekli özeni göstererek değer verebilme, grup olarak çalışabilme, sanat eserlerini paylaşabilme, sanat eğitiminde önemli bir amaçtır.

Üniversitede sanat eğitimi kapsamında Posta Sanatı işlerinin projelendirilmesi ve üretilmesi sayesinde öğrencilerin gözlemlenen kazanımları şu şekilde sıralanabilir:

Sanatsal kişiliğe katkıları;

İş başarma güçleri artmıştır. Farklı estetik bileşenlerde çalışabilme motivasyonları oluşmuştur. Farklı işler üreten sanatçılarla küresel düzeyde bir ağ oluşturabilmeyi öğrenmişlerdir. Sanat eserlerini karşılık beklemeden paylaşmanın önemini anlamışlardır. Farklı sanat eserlerinin yerleştirme türlerini düşünerek yaratıcı motivasyonları artmıştır. Proje oluşturup bunu olumlu ve tutarlı bir şekilde sonlandırmanın önemini kavramışlardır.

Sanatsal tekniklerine katkıları;

Farklı malzemelerle iş üretebileceklerini keşfetmişler ve bu nedenle yaratıcılıklarını zorlama motivasyonları artmıştır. Kes yap, kolaj gibi farklı ifade araçlarıyla yaratıcı tasarımlar yapma imkanlarını keşfetmişlerdir. Dünyanın bütün ülkelerindeki Posta Sanatı sanatçılarıyla iletişime girmenin yollarını ve estetik faydalarını öğrenmişler ve farklı güncel ifade araçları ile sanat çalışmaları yapabilme fırsatlarını tanımışlardır. Çok yeni Sergileme imkânlarını öğrenmişlerdir. Hediye verme alma ile sanat eserlerinin parasız değişim imkânlarından faydalanma gibi yeni bir yöntem de bulmuşlardır.

KAYNAKLAR

Dunkin-Hubby, L. (2016). A brief history of mail art's engagement with craft (c. 1950–2014). *The Journal of Modern Craft*, 9(1), 35-54.

Frank, P. (1981). Postal modernism. Artists' stamps and stamp images. *Correspondence Art: Source Book for the Network of International Postal Art Activity*, 425-449.

Friedman, K. (1995). The early days of mail art: An historical overview. *Eternal Network. A Mail Art Anthology*, 3-16.

Gangadharan, S. P. (2009). Mail art: networking without technology. *New Media & Society*, 11(1-2), 279-298.

Kusina, J. M. (2005). The evolution and revolutions of the networked art aesthetic. *Contemporary Aesthetics*, 3.

Phillpot, C. (1995). The mailed art of Ray Johnson. *Eternal network: A Mail Art anthology*, 25-32.

Stephen F. (2012). *Sanatın tüm öyküsü*. Çin: Hayalperest Yayınevi.

<http://www.atisma.com/aspects.html>

<http://www.mailart.be/initiation.html>

<http://.mailartbiennial.nku.edu.tr/>

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1 Édouard Manet, Watercolor, pen and ink on wove paper, sheet: 7 15/16 x 9 3/4 in. (20. 1 x 24. 8 cm); folded once to form four pages <http://www.metmuseum.org/art/collection/search/354277>

Resim 2 myartmakers – MAİL Art – enveloppe de jacques prévert, <http://www.myartmakers.com/le-mag/mail-art/>

Resim 3 Victor Hugo, <http://www.laparafe.fr/2010/03/lettre-de-victor-hugo-a-juliette-drouet/>

Resim 4 Franz Marc to Paul Klee, decadentiacoprofaga.tumblr.com

Resim 5 Paul Gauguin (1848-1903) Letter to Georges de Monfreid with a sketch representing la Oriana Ma www.thearttribune.com

Resim 6 Many of Vincent Van Gogh's letters were written to his brother Theo, www.bbc.co.uk

Resim 7 Andy Warhol www.aaa.si.edu/collections_.pdf

Resim 8 Francis Picabia, www.e-cours-arts-plastiques.com/analyse-doeuvre-loeil-cacodylate-de-francis-picabia

Resim 9 Paplo Picasso, www.alovebeing.com_journal_a-letter-from-picasso.html.pdf

Resim 10 Marcel Duchamp, L. H. O. O. Q., 1919, http://www.toutfait.com/issues/volume2/issue_5/articles/merritt/merritt1.html

Resim 11 Paul Klee, [archivio open virtual art museum _ o_ - https__archivioopenvirtualart.bl](https://archivioopenvirtualart.bl)

Resim 12 Giacomo Balla, [archivio open virtual art museum _ o_ https__archivioopenvirtualart.bl](https://archivioopenvirtualart.bl)

Resim 13 Henri Matisse, www.henri-matisse.net_letters.html,

Resim 14 Joan Miro, 1937-Indian ink on paper

Resim 15 Wassily Kandinsky autograph letter I__ - [http__www.sothebys](http://www.sothebys)

Resim 16 Bedri Rahmi Eyüboğlu <http://www.radikal.com.tr/>

Resim 17 Bedri Rahmi Eyüboğlu <http://www.radikal.com.tr/>

Resim 18 Abidin Dino Zarf Üzerine Kendi Portresi <http://arsiv.ntv.com.tr/news/144014.jpg>

Resim 19 Ray Johnson <http://www.rayjohnsonestate.com/art/photography/>

Resim 20 Ray Johnson, <http://www.rayjohnsonestate.com/home/>

Resim 21 Midnight Cowboy 1970 Collage: ink, paint, crayon, postage stamp, dollar bill, sandpapered, mounted on painted board. 29 3/4 x 19 3/4 Private Collection, <http://www.rayjohnsonestate.com/exhibitions/works-by-ray-johnson/works/2/>

Resim 22 <https://www.moma.org/interactives/exhibitions/2014/analognetwork/>

Resim 23 <https://19planets.wordpress.com>

Resim 24 <http://mim4art.blogspot.com.tr/>

Resim 25 Michio Horikawa, "The Shinano River Plan 11 (Mail Art by Sending Stones)" (1969), stone, wire, mail tags (mailed to artist Yutaka Matsuzawa) (collection of Kumiko Matsuzawa, photo by Reiko Tomii) (click to enlarge), <http://hyperallergic.com/>

RESİM 26 MAIL ME ART: GOİNG POSTAL WITH THE WORLD'S BEST ILLUSTRATORS AND DESIGNERS

Alex amalias,

Resim 27 Margaret Huber <http://www.booooooom.com/tag/mail-art/>

Resim 28 <http://www.artpool.hu/MailArt/Brain/Szombathy.html>, R. Cohen - Fraktál Portré Projekt -face / arc & body / test – magyarország

Resim 29 Riitta İkonen, <http://www.riittaikonen.com/projects/mail-art/>

Resim 30 Amy Deal, <http://www.kelseyprojects.com/dig-blog>

Resim 31-51 Namık Kemal Üniversitesi, 1. Mail Art Bienali Kütatörü, M. C. Atalay arşivi